

Wijzer

Gezien onze toekomst

Marian Claeren

Simon Kuyten, Herman Janssen (vertaler), Luiz Stefani, Ben Faas, Jos van Genugten (gespreksleider), Peter Denneman

Aanvankelijk zouden wij op 10 en 11 november a.s. ons kapittel hebben gehouden. Vanwege Corona heeft het generaal bestuur besloten dit te verschuiven naar het voorjaar 2021. Tijdens dit kapittel kijken we terug op de afgelopen drie jaar, maken plannen voor de komende 3 jaar en kiezen een nieuw bestuur.

Nederlandse smm-provincie

Gekozen deelnemers aan dit kapittel zijn: Wiel Logister, Piet Derckx, Theo van der Geest, Charles Leta, Stefan Musanai en de leden van het huidige provinciaal bestuur: Peter Denneman, Simon Kuyten en Jan Lathouwers. Verder zal generaal overste Luiz Stefani met een van zijn bestuursleden aanwezig zijn.

Wat is er veranderd na het kapittel van 2017? Voor het eerst in het bestaan van de provincie werd een broeder, Jan Lathouwers, gekozen als raadslid en daarnaast is hij provinciaal econoom. Sinds november 2017 is de provincie uitgebreid met 3 'nieuwe' leden. Jan Bos stapte per 1 januari 2018 over van de Belgische delegatie naar de Nederlandse provincie. In oktober 2018 kwamen 2 Indonesische confraters naar de provincie: Stefan Musanai en Charles Leta. Aan het begin van het kapitteljaar 2017 telde de provincie 37 leden met een gemiddelde leeftijd van 79,7 jaar. Op 1 juni 2020 zijn er 30 leden met een gemiddeld leeftijd van 79,6 jaar.

Sinds het kapittel hebben we van 8 confraters afscheid moeten nemen: Hub Louis, Huub Swerts, Jeu Jennis-

kens, Jan Leistra, Harrie Stoffelen, Frans Luiten, Jules Habets en Math Heijndendael. Vier confraters zijn opgenomen in een zorgcentrum: Ben Faas, Leo Mijtjens, Jacob Sijm en Hub Reijnaerts. Voor de beide gemeenschappen is het zwaar geweest. Schimmert raakte 6 confraters kwijt en Vroenhof 4. In het kapittel zal zeker aandacht besteed worden aan het leefbaar houden van de gemeenschappen.

Generaal

Het generaal bestuur (gekozen in mei 2017) heeft ervoor gekozen iedereen in de congregatie actief te betrekken bij de besluitvorming. Dat betekent heel wat brieven en notities die vertaald en besproken moeten worden! In Nederland worden de berichten van het generaal niet alleen besproken in de Provinciale en Buitengewone Provinciale Raad, maar ook in de 3 gemeenschappen. Het generaal bestuur besloot 4 jaren van hun termijn te besteden aan het bezoeken van de werelddelen waar montfortanen actief zijn. In 2019 was dat Latijns-Amerika en de Cariben. Hun opdracht: meer eenheid creëren tussen de entiteiten Argentinië, Columbia, Ecuador, Haïti, Nicaragua, Peru/Brasil. Dit jaar zou het de

nummer 2 – oktober 2020

van de redactie:

We kijken terug vanaf het vorige kapittel in november 2017. Stefan Musanai en Charles Leta schrijven hoe zij hun montfortaanse zending zien.

Onze jubilarissen, Charles Heijnen en Simon Kuyten, vertellen over hun montfortaanse jaren en wij over hoe we retraite houden in coronatijd. We sluiten af met nieuws uit binnen- en buitenland.

redactie:

Peter Denneman, John van Oss,
Marian Claeren

Arnold Suhardi, Desmond Connolly, Peter Denneman, Karlos De Maegd, Jan Lathouwers, Jos Van den Bergh, Amílcar Alves Tavares, Daniel Busnel, Luiz Stefani, Johannes Bossmann, Wismick Jean-Charles, Fabio Gajani, Francis Anthony, Mario Belotti, Anthony Hanly, Marco Pasinato

beurt zijn van Europa. De plannen waren gemaakt, zoals u kon lezen in de vorige Wijzer, maar helaas kwam er een (virus) kink in de kabel. Het generaal bestuur mocht niet reizen en wij konden niet vieren met velen, zoals het plan was. Jan Lathouwers en Peter Denneman waren op 31 januari 2020 nog net op het nippertje in Rome om het Europees Montfortjaar in te luiden.

Vieren

Gelukkig was er op 28 april 2018 nog geen virus en konden we velen verwelkomen op het kloosterkerkhof in Schimmert voor de inzegening van het SMM-Memorial. Op 6 menhirs staan de namen van confraters per land waar ze begraven zijn. In het midden staat een zuil met de namen van hen die in Nederland zijn begraven, met uitzondering van de kloosterkerkhoven Beresteyn en Oirschot. Dankzij de inzet van vrijwilligers uit Schimmert werd het een sfeervolle dag. Er is ondertussen ook een tuinbank geplaatst, zodat u op uw gemak de graven en menhirs kunt bewonderen.

Een jaar later, op 22 maart 2019, werd een symposium gehouden in de universiteit van Tilburg met de titel 'Wie loopt er weg met Maria'. Na inleidingen en gezongen cantieken werden het boek 'Maria en Maria-verering in de cantieken van Louis-Marie Grignon de Montfort' met

gelijknamige CD gepresenteerd. Aan de eigen confraters werd op 25 maart het boek aangeboden in de kapel van Vroenhof.

We proberen zoveel mogelijk momenten te bedenken om bij elkaar te komen. Op 28 april (sterfdag van Montfort), een retraite in de zomer, jubilarissendag op 8 september en vernieuwing van de Toewijding aan Jezus door Maria op 8 december. Dit jaar moest de provinciale raad virusvrije ontmoetingen bedenken, op papier. Rondom Pasen werd een speciaal nummer uitgebracht van Pro Nostris met teksten en illustraties. Voor de viering van de sterfdag van Montfort werd iedere confrater gevraagd zijn gedachten over Montfort in te sturen. Het leverde een prachtig nummer op!

We kwamen ook bij elkaar voor de jaarlijkse requiemviering in Oirschot en Schimmert, waar we onze confraters gedenken en hun overleden familieleden. Door de bouwactiviteiten op Bijsterveld, Oirschot konden we helaas in 2018 en 2019 geen gebruik maken van de Montfortkapel. Gelukkig waren we toen welkom in de kapel van de zusters Franciscanessen, zoals vroeger, als de groep wijdelingen (met hun familieleden) te groot was.

Vergaderen

Naast de maandelijkse vergadering van het provinciaal bestuur kennen we de Buitengewone Provinciale Raad. Dit adviesorgaan komt tweemaal per jaar samen. Naast begroting en jaarrekening is er deze jaren ook uitgebreid gesproken over het komen en faciliteren van Stefan en Charles. Ook het financieel ondersteunen van andere entiteiten en projecten kwam op de agenda.

Daarnaast is er regelmatig overleg (BDNL) met de oversten van België (Jos Van den Bergh), Duitsland (Hermann Josef Jünemann) en Nederland (Peter Denneman) en met de missionarissen uit deze 3 landen. Voorbereid door de oversten zijn er in 2019 2 bijeenkomsten geweest, waarin ervaringen zijn uitgewisseld, maar werd ook stilgestaan bij de cantieken van Montfort. Er zijn in Duitsland 4 confraters uit India, die een gemeenschap vormen in Marienheide. In België zijn 2 confraters uit Congo en 1 uit India. Begin 2020 was de volgende samenkomst gepland, maar helaas kon deze niet doorgaan door Covid-19. Er zou o.a. gesproken worden over een mogelijk montfortaans project. Vanwege de aanhoudende onzekere situatie heeft de provinciale raad besloten, dat Stefan en Charles alvast op zoek gaan naar de mogelijkheden voor een project in Nederland. Voor ideeën

had Peter Denneman een aantal vakmensen uitgenodigd. Inmiddels is een eerste gesprek geweest en we kunnen zeggen dat we hoopvol in beweging komen.

CommissieSMM kreeg een nieuwe naam: Giftencommissie én samenstelling. Theo van der Geest werd voorzitter, Piet Schoen stapte over van de oude naar de nieuwe commissie en Peter Hoogland werd het derde lid. De commissie vergadert 4 x per jaar. In 2018 werden 93 aanvragen besproken, waarvan er 56 werden gehonoreerd. In 2019 waren er 'slechts' 60 verzoeken, waarvan er 44 werden beloond. Tot nu toe heeft de commissie in 2020 2x vergaderd. Er werden 42 aanvragen bekeken en 27 kregen een gift. Opvallend is dat er meer aanvragen komen voor het creëren van beroepsonderwijs of mogelijkheden. ■

Jan Leistra

Frans Luiten

Math Heijndael

Huub Swerts

in memoriam

Jeu Jenniskens

Harrie Stoffelen

Jules Habets

Hub Louis

Peter Denneman, Stefan Musanai, Jos Van den Bergh, Nepo James Ray, Francis Anthony, Charles Leta, Ghislaine Kavendivwa, Joseph Rayappa

Onze zending

Stefan Musanai smm en Charles Leta smm

In mei 2020 ontvingen wij een notitie van de generale commissie ‘Montfortaanse Zending’ met gespreksvragen als: hoe geef je deze zending gestalte in het pastoraat? Is de stichter Montfort hierin herkenbaar? Betrek je niet-montfortanen bij het pastoraat? Hieronder leest u de reactie van onze Indonesische confraters Stefan Musanai en Charles Leta die vanaf oktober 2019 halftime pastor zijn in de parochies van Schimmert en Genhout.

Deze notitie herinnert ons aan de kern en de geest van onze montfortaanse zending. In het bijzonder realiseren wij ons dat zending begint met kenbaar maken van je montfortaan zijn. Onze aanwezigheid moet een ‘blijde boodschap’ zijn voor de confraters met wie wij samenwerken, voor parochianen die we van dienst zijn. Kortom, iedereen die we ontmoeten. Je moet je bewust zijn als montfortaanse priesters tussen de mensen te staan, toegankelijk te zijn voor iedereen; liefde en aandacht te geven zonder onderscheid, of hij/zij rijk, arm, oud, jong, gelovig of niet-gelovig is. Ons grote voorbeeld is Jezus: God die mens wordt, leeft en staat tussen de mensen, liefde geeft aan iedereen, toegankelijk is voor iedereen. Montfort heeft zich geconcentreerd op het vernieuwen van de geest van het christendom. Dat zien

we ook als het doel van ons pastoraat hier, met nadruk op verdieping van het geloof. Met mensen proberen we een gemeenschap te bouwen op basis van geloof, een gemeenschap waarin geloof een eigen keuze is en waarin ieder zijn geloofservaring met elkaar kan delen. Naast ons pastoraat zijn

we op zoek naar een eigen montfortaans project. Daarvoor nemen we de tijd om samen met confraters en niet-montfortanen te overleggen. In ieder geval moet het een project worden dat inspeelt op de concrete behoeften van mensen.

In ons pastoraat in de twee parochies is het niet moeilijk om samen met niet/montfortanen te werken. Er zijn veel betrokken parochianen. Volgens onze ervaring moet je daarvoor goed om kunnen gaan met hen, tussen hen in staan, je vriendelijkheid, nederigheid en openheid laten zien. ■

Adieu en welkom

Peter Denneman smm

Al eerder moest *Ben Faas* om gezondheidsredenen stoppen als lid van onze redactie. Daarmee is ook een einde gekomen aan het aandragen door hem van de vele artikelen in *Wijzer*, in het bijzonder over Montfort en de montfortaanse spiritualiteit.

Nu gaat ook *Marian Claeren* de redactie van dit periodiek verlaten vanwege het bereiken van de pensioen-

gerechtigde leeftijd. Om die reden stopt ze met haar werkzaamheden op 18 november a.s. Meer dan 20 jaar heeft zij als secretaris van het provinciaal bestuur gewerkt. In die functie was zij min of meer het kloppend hart van onze provincie en van alle markten thuis. Een van haar taken was o.a. het redigeren van *Wijzer*, zorg voor de opmaak daarvan, het drukken en de verzending. Bijzonder

goed is Marian altijd geweest in het vergaren van berichten voor *Nieuws* uit de wereldwijde congregatie en de *Wijzertjes*. We zullen haar bijdrage en haar tomeloze inzet missen.

Gelukkig hebben we in de persoon van *Monique Heijman* een goede opvolger gevonden. Ze is op 1 oktober begonnen, zodat Marian haar nog meer dan een maand kan inwerken. Dat zal wel nodig zijn, want secretaris zijn van het provinciaal bestuur is heel wat meer geworden dan de zorg voor post, telefoon en notulen.

We heten Monique van harte welkom binnen onze provincie, ook als redactielid. Monique zal zeker op het kantoor van het provinciaal bestuur aanwezig zijn op maandag t/m donderdag van 9.00 – 16.00 uur. ■

Daarna...

José Mizzotti smm

Deze Italiaanse missionaris in Peru, was in Bergamo voor een operatie en daar werd hij besmet met het coronavirus. De stille tijd van quarantaine heeft hem geïnspireerd, denkend aan de armen in zijn parochie in de buurt van Lima mijmert hij een artikelje bij elkaar, dat we u niet willen onthouden.

‘Een klein beestje, zo klein dat het niet met het blote oog zichtbaar is, een virus van niks zorgde voor het stilvallen van de wereld, een wereld die dol draait en de koers ging van zelfdestructie, omdat niemand de ‘stopknop’ vond.... Wat een ironie! Maar we worden nu gedwongen halt te houden en verplicht tot niets doen. En wat zal er daarna gebeuren? Wanneer gaat de wereld zijn juiste ritme terugvinden? Wanneer zal dat gemene virus overwonnen zijn? En hoe zal ons leven er daarna uit zien?’

Daarna? Wanneer we herinneringen ophalen aan wat we doorgeemaakt hebben in deze lange afzondering, gaan we er voor kiezen één dag in de week te stoppen met werken. We zullen kiezen voor een lange dag om te genieten van de tijd en de mensen die ons omringen. En die dag zullen we ‘zondag’ noemen.

Daarna? Diegenen onder ons die onder hetzelfde dak wonen, zullen minstens 3 avonden in de

week spelen, praten en zorg dragen voor elkaar. Maar we zullen ook eens bellen naar onze grootouders aan de andere kant van de stad of naar neven of nichten, die wat verder weg wonen. En dat zullen we ‘familie’ noemen.

Daarna? We zullen in de grondwet laten opnemen dat we niet alles kunnen kopen, dat we onderscheid moeten maken tussen behoefte en gril, tussen verlangen en hebzucht. We botsen op onze grenzen en leren dat kwetsbaarheid eigen is aan het fundament van menszijn en dat dit een zegen is. Want deze kwetsbaarheid is voorwaarde om te kunnen liefhebben. En dat gaan we ‘wijsheid’ noemen.

Daarna? We zullen elke dag applaudiseren, niet alleen voor het medisch personeel, maar ook voor vuilnismannen, postbodes, bakkers, buschauffeurs, schoonmakers enz. We waarderen al diegenen die op de één of andere manier ten dienste staan van hun naaste. En dat zullen we ‘dankbaarheid’ noemen.

Daarna? We zullen ons niet te laten opjagen in de rijen bij de winkels en die momenten gebruiken om te praten met mensen, die ook op hun beurt wachten. Want we zullen opnieuw ontdekt hebben dat de tijd ons niet toebehoort. De tijd is een te ontvangen cadeau en elke minuut is een geschenk om van te genieten. En dat noemen we dan ‘geduld’.

Daarna? We zouden er voor kunnen kiezen alle Whats-App-groepen, die tijdens deze tijd ontstaan zijn tussen burens om te vormen tot echte groepen, met gedeelde maaltijden, met nieuws dat wordt uitgewisseld en wederzijdse hulp bij het winkelen of om de kinderen naar school te brengen. En dat zullen we ‘saamhorigheid’ noemen.

Daarna? We zullen lachen wanneer we er aan terugdenken hoe we slaaf waren geworden van de financiële machine die we zelf hadden uitgevonden. We zullen de mens centraal stellen, want geen enkel leven verdient het om opgeofferd te worden voor een systeem. En dit zullen we ‘gerechtigheid’ noemen.

Daarna? We zullen ons herinneren dat dit virus tussen ons overgedragen is zonder onderscheid naar huidskleur, cultuur, economisch niveau of religie. Daaruit zullen we geleerd hebben, dat als wij het ergste kunnen doorgeven, we ook het beste kunnen overbrengen. En dat zullen we ‘menselijkheid’ noemen.

Daarna? In onze huizen, families, zullen er lege stoelen staan en we zullen huilen om hen die deze toekomst niet meer zullen zien. Maar wat we hebben meegemaakt, zal zo pijnlijk en intens tegelijk geweest zijn, dat we ontdekken dat de band tussen ons sterker is geworden. We zullen weten dat deze band over de dood heen gaat. En die band verenigt de ene en de andere kant van de straat, maar ook deze en de andere kant van de dood, deze en de andere kant van het leven. En dan zullen we zeggen: ‘God’.

Daarna? Het zal anders zijn dan vroeger, maar om het echt te ervaren, moeten we vandaag onze realiteit doorstaan. We moeten alles wat sterven is, leren aanvaarden. Vaak brengt psychisch lijden meer uitputting mee dan ziekte en dood. Want er is geen verrijzenis zonder lijden, er is geen leven zonder dood, geen echte vrede zonder de eigen haat overwonnen te hebben, geen vreugde zonder door verdriet te zijn gegaan. We zouden het willen benoemen, deze trage omvorming in onszelf die te midden van de beproeving ontstaat, deze zelfwording... maar daar hebben we geen woord voor.’ ■

Onze jubilarissen

Charles Heijnen

Op 15 augustus 2020 was het 65 jaar geleden dat Charles Heijnen zijn professie aflegde. Hij schrijft: 'Als ik terugkijk op mijn leven als montfortaan, kan ik alleen maar heel dankbaar zijn. Natuurlijk waren er wel dingen, die tegenvielen, maar eigenlijk heb ik steeds met plezier gewerkt, meestal in mijn eigen vak als timmerman, waarvoor ik ben opgeleid.

Mijn eerste benoeming was voor Ste Marie in Schimmert. Daar

vormden de broeders een eigen gemeenschap. Die broeders hebben me de eerste jaren op het juiste spoor gezet met hun leven en werken.

Na 8 jaar werd ik gevraagd om in Oirschot leiding te geven aan jonge broeders. Daarna vroeg Jan Bos me naar Zaïre te gaan. Dat was in 1970, na de onafhankelijkheid, dus na alle ellende van de opstanden en de oorlogssituatie. Er kwam een eind aan in 1991. Het werd steeds moeilijker om er te werken. Terug in Nederland meldde ik me bij de provinciaal overste, die me vroeg in het Montfortcentrum te komen werken. Daar heb ik me dienstbaar gemaakt, totdat Oirschot werd opgeheven en ik verhuisde naar Vroenhof. Alles bij elkaar heb ik reden om blij en dankbaar te zijn!

Simon Kuyten

Simon Kuyten is op 10 mei 1970 gewijd in de parochie H. Michaël en Clemens te Rotterdam door mgr. Lambert van Kessel s.m.m. Dit jaar 50 jaar geleden. Zijn eerste benoeming was voor de Montfort-parochie in Stokhasselt, Tilburg. Hij schrijft: 'In 1980 werd ik pastoor in Dongen in de Paulusparochie. In 1988 kreeg ik een benoeming tot vrijgesteld deken van

het dekenaat Oosterhout, dat later De Baronie werd o.l.v. mgr. Ernst. Dat heb ik 18 jaar lang gedaan. In 1999 werd ik gekozen in de provinciale raad, waar ik tot op de dag van vandaag lid van ben.

Wat mij vooral drijft is dat ik geraakt ben door het evangelie, waarin Jezus zegt: Ik ben de weg, de waarheid en het leven.' Dit werd de leidraad in mijn leven. In die geest heb ik al die jaren geprobeerd mijn leven invulling te geven.' ■

Zorgcentrum bij Vroenhof in ontwikkeling

Cicero Zorggroep besloot in juli 2016 het zorgcentrum Vroenhof te sluiten. De bewoners verhuisden naar andere instellingen van Cicero. Voor de montfortanen was dat zwaar. Immers confraters die zorg nodig hadden, werden verzorgd in het

aangrenzend huis en als er zorg nodig was in het klooster hoefden we maar te bellen. Dat was een zorg minder! In 2018 kwam er weer beweging in het gebouw. Het werd gekocht door Jupieter, Julien Pijpers en Pieter Grauwels. Zij realiseren een apparte-

mentencomplex deels voor ouderen die beroep kunnen doen op zorg en deels voor ouderen die dementeren. In het najaar van 2021 hoopt men de eerste bewoners te kunnen verwelkomen.

Nieuws uit de wereldwijde congregatie

Op 2 juni 2020 legden 10 *novicen* hun eerste geloften af in de kapel van het noviciaat in Ruteng, Flores. De jonge confraters hebben zich voorbereid met een 33 daagse Totus Tuus-tocht. Na een 7-daagse retraite sloten ze af met de Toewijding tot Jezus door Maria om het einde van hun noviciaat en om het begin van de nieuwe vormingsfase te markeren.

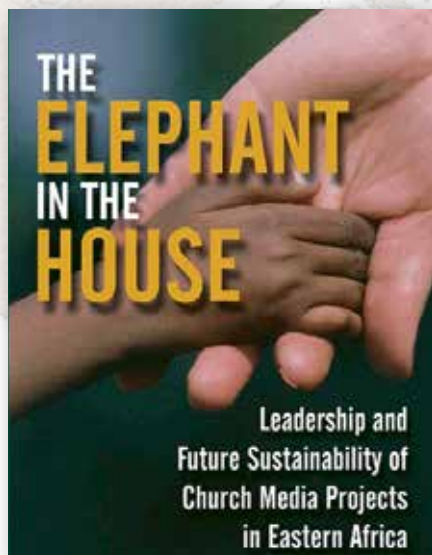

Op 11 juli 2020 werden in Balaka, *Malawi*, Damian Abraham, Bernard Maganga en Innocent Mwanoka priester gewijd door mgr. Stima van het bisdom Mangochi. Aartsbisschop Thomas Msusa concelebreerde. Lonely Paul Mashonga, overste van de Engelssprekende Afrikaanse delegatie, maakte vervolgens de benoemingen bekend: Damian wordt lid van de gemeenschap in Nantipwili en assisteert in de parochie

tussen de nieuwe priesters: 3e van links Montfort Stima, 5e Thomas Msusa, 6e Lonely Paul Mashonga

van Bvumbwe; Innocent gaat naar de Balaka-parochie en Bernard is benoemd voor de Stima-parochie. De priesterwijding werd (voor de 1e keer) live uitgezonden door Luntha-TV.

Andrew Kaufa, coördinator sociale communicatie bij de regionale vergadering van katholieke bisschoppen in *Oost-Afrika* (AMECEA), bracht in juli 2020 het boek 'The Elephant in the House: Future Sustainability of Catholic Media projects in Eastern Africa' uit. Missionarissen startten in het verleden met mediaprojecten. Nu worstelen de meeste projecten om hun hoofd boven water te houden. Volgens Andrew niet omdat er geen fondsen meer zijn, maar omdat het ontbreekt aan visie en ondernemerschap. Ook bij bisschoppen en congregaties ontbreekt het aan zakelijk denken. Andrew noemt in zijn boek o.a. Montfort Press in Blantyre en Likuni Press and Publishing House in Lilongwe.

Op 20 juli 2020 vernieuwden Amos Beaubrun, Jean-Mackenly César, Joasemsky Blanc, Lauro Javier Aguilar en Lucas Filipe Costa hun geloften in Lima, *Peru*.

In Bulacan, *Filippijnen*, waren de scholastieken van 22 juni t/m 15 juli voor een 3 weken durend zomerprogramma in het Montfort-huis van gebed en postulantenhuis Purok V. Er werden recollecties gegeven over de vier pilaren van de montfortaanse missie. Hierna werden 100 fruitbomen geplant in de tuin in Bulacan.

Het Academisch jaar op Dharmaram Vidya Kshetram (instituut voor filosofie en theologie) kon niet op de geplande datum 1 juni geopend worden vanwege Covid-19. Nadat de 15 studenten filosofie en 6 theologie in Bengaluru, *India*, voorzien waren van het nodige materiaal, zoals computers, microfoons en camera's konden ze vanaf 4 augustus 2020 de colleges online volgen.

In Quezon City, de *Filippijnen*, legden op 1 augustus 2020 novicen Oliver Abasolo en Michael Hilton Kave hun eerste geloften af. Later vernieuwden 8 scholastieken hun geloften: Francois Leonard Ancheta, Ronald Baruela, Armel Collantes, Lester Bonete, Harold Anthony Montoya, Jurnamildar Sawitan, Lord Ansel Glenn Bongcas en Christopher Meija. In Minglanilla in Cebu, het montfortaans missiehuis, vernieuwden ook Samuel Gonzales en John Michael hun geloften.

Op 15 augustus 2020 werden 4 aspiranten welkom geheten bij de studenten-gemeenschap van de montfortanen in de Quezon City in de *Filippijnen*. Ze gaan filosofie studeren en nadenken over evt. aansluiting

bij de montfortanen. Het gaat om Jessie James Datulayta, Ivan Benedict Dadula, Edward Roben Cañeba en Stephen Berdos. Het was een sobere plechtigheid, zonder aanwezigheid van familie.

Op 10 augustus 2020 benoemde generaal overste Luiz Stefani Gerd-Willi Bergers tot overste van de Duitse generale delegatie.

Bestuursleden zijn: Francis Anthony en Johannes Bossmann. Op 8 september werd de nieuwe raad geïnstalleerd tijdens de viering van het 60-jaar professiefest van Hubert Fuss in Marienheide.

Op 30 augustus 2020 opende de vereniging 'Maria, Koningin Aller Harten' in Medjugorje, *Bosnië-Herzegovina*, haar spiritueel centrum 'Totus Tuus'. Voor de Italiaans sprekende groep is Giovanni Maria Perso-neni verantwoordelijk en voor de Kroaten en Polen Mihovil Filipovic. Veel bedevaartgangers vanuit de hele wereld bezoeken Medjugorje.

Na een retraite van 15 dagen spraken op 15 augustus 2020 in de kapel van Huize Montfort in Fatima, *Portugal*, 23 personen gezamenlijk hun Toewijding uit, in het bijzijn van Amilcar Tavares overste van Portugal, Carlos Miguel Vieira, overste van Fatima en Luís Oliveira, econoom.

In *Indonesië* vernieuwden op 15 augustus 2020 48 montfortanen hun geloften voor de provinciaal overste, Anton Tensi. Een dag eerder, op 14 augustus, wijden Us Dopo, Bronislaw, Saryono Nasredin, Severinus Njo en Hironimus Edison zich toe

aan Jezus, door Maria, volgens Montfort. In een eucharistieviering, waarin provinciaal overste Anton Tensi voorging met de vormingsleiders en de parochiepriester van Pasuruan legden de 4 fraters hun eeuwige geloften af. Om 08.00 's morgens werden Us, Roin en Njo diaken gewijd door de bisschop van Malang, mgr. Henricus Pidyarto, o.carm. Aansluitend ontvingen ze hun benoeming. Us voor de parochie St. Peter Kanisius in het bisdom Palangkaraya. Roin gaat naar de parochie Maria, Koningin van de Rozenkrans in Lebang, bisdom Sintang. En Njo gaat naar Fátima, Portugal. 's Middags werd Dwi Watun ingehaald als overste van het seminarie in Malang. Na zijn sabbatjaar in Canada neemt hij deze taak over van Goris Pasi.

Op 18 september 2020 vierde de Belgische generale delegatie '100 jaar montfortaanse aanwezigheid in België'. In de Mariahall van de Maria-bedevaartplaats Scherpenheuvel werd een symposium gehouden met de presentatie van het boek 'Montfort en de montfortaanse beweging'. Wiel Logister

hield een inleiding en leverde een bijdrage aan voornoemd boek. Door de beschermende maatregelen mochten maar een bepaald aantal gasten aanwezig zijn. Vanuit Nederland waren dat Peter Denneman, Piet Derckx, Charles Leta, Wiel Logister en Stefan Musanai. Het boek 'Montfort en de montfortaanse beweging in België (1920-2020)' is te bestellen via shop@mariaalcentrum.be of via 0032 16 308 210. De prijs is € 17,50.

Twee dagen later, op 20 september 2020, werd Aimé Kamanda priester gewijd in de basiliek van Leuven door mgr. Koen Vanhoutte. Ook hiervoor moesten

genodigden zich aanmelden tot aan het maximum aantal bezoekers. Gelukkig was de viering te volgen via het kanaal van de Sint-Pieterskerk in Leuven.

De montfortanen in *Ecuador* in Seville en Sucumbíos (Amazone regio) wilden zich richten op de sociaal-ecologische crisis na het olie-lek op 7 april jl. met grote gevolgen vooral voor de inheemse bevolking in Sucumbios en Orellana. Inheemse- en mensenrechtenorganisaties, evenals de kerk, dienden een verzoek in voor beschermings-maatregelen. Op 1 september werd het beschamende vonnis uitgesproken waarin de rechter de bescherming act ontkent en het bewijsmateriaal van de getroffen negeert. Hiertegen wordt in beroep gegaan. Daarnaast is voedsel verstrekt aan de boerengemeenschappen aan de rand van Putumayo rivier. ■

foto Laurens Vangeel

Graven zegenen

Om reden dat er bij kerkdiensten maximaal 30 personen aanwezig mogen zijn, betekent dit voor ons dat de Requiemvieringen op zaterdag 7 november niet gehouden kunnen worden. Het was al duidelijk dat de viering in Oirschot niet kon plaatsvinden. De Montfortkapel is nog niet te gebruiken en de zusters Franciscanessen laten vanwege het Coronavirus mensen van buiten niet toe in hun kapel. Mogelijk houden we wel in kleine kring een korte plechtigheid bij het SMM-Memorial op ons kerkhof in Schimmert met zegening van de graven. De meest recente informatie leest u op www.montfortanen.nl ■

Retraite in coronatijd

Peter Denneman smm

Op 30 september, 1 en 2 oktober vond de jaarlijkse retraite plaats. Dit keer niet in het bezinningshuis in Maastricht. Maar in onze gemeenschappen. De drie retraineedagen hadden het thema 'Die mij droeg', refererend aan de tekst uit het boek Deuteronomium 32,11 en de liedtekst van Huub Oosterhuis.

Rond dit thema stonden we stil bij de ontwikkeling van ieders gebedsleven. Hoe is die ontwikkelingsweg gegaan, welke gebeden zijn je dierbaar geworden en wat heb je losgelaten? Wat heeft het doorgaande gebedsleven jou gebracht en hoe heeft het je verrijkt of juist in de weg gezeten? Specifiek keken we ook naar een aantal

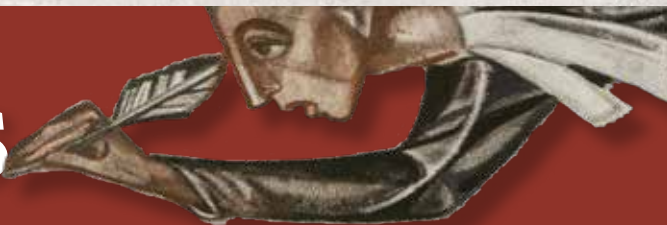
gebeden aan de orde. En vooral lag de focus op hoe en waar ze onszelf raken of juist niet. Retraiteleider Franck Ploum (van bureau Mamre) bood 5 conferenties van 45 minuten aan, die op tv of computer afgespeeld werden.

Deze conferenties werden afgesloten met vragen 'om bij stil te staan'. Daarnaast waren er beeldmeditaties en was er een boekje met eucharistie- en gebedsvieringen voor iedere deelnemer. Een nieuwe vorm, uit nood geboren. Ook onze zusters, Dochters der Wijsheid, hebben in hun klooster in Wijchen van het materiaal gebruik kunnen maken.

gebeden die binnen de congregatie een belangrijke rol spelen: het Onze Vader en het Wees Gegroet, het toewijdingsgebed van Montfort. Ook kwamen Bijbelse

Wijzertjes

Op 4 juni 2020 is *Jacob Sijm* door Peter opgehaald in Zaandam en naar zijn (tijdelijk) nieuwe huis 'De Residentie' in Amby gebracht.

Een week later, 12 juni 2020, was het de beurt aan *Wiel Logister* om te verhuizen. Hij heeft een plek gevonden in Vroenhof. En nadat hij zijn boeken in de kast had, kwam er weer rust om te lezen en te studeren.

Op 20 september 2020 nam hij afscheid van de Montfort-parochie. Na het vertrek van zijn confrater Theo van de Geest in 2003 werd *Wiel* waarnemend pastoor voor 'voorlopig' 6 maanden.... en dat is hij gebleven, tot nu toe!

Met een feestelijke viering namen de parochianen afscheid van *Wiel* en heten Peter Denneman welkom, die gevraagd is de geloofsgemeenschap

van de Montfortkerk te assisteren. Zo hoopt men de montfortaanse sfeer te behouden. Als afscheidscadeau ontving *Wiel* van de geloofsgemeenschap Montfortkerk en het parochiebestuur een 24 cm hoge replica van het Montfortbeeld dat in Tilburg in de kerk staat.

Pee de Waard vertelt over de vele sterfgevallen in Brazilië door het virus. 'Het blijft maar toenemen. De voortdurend veranderende maatregelen scheppen veel verwarring, daarom keert de intensiteit van de ziekte steeds weer terug. Dik 40.000 doden en er komen er nog meer! Tal van mensen gebruiken geen mondkapje, omdat ze het te lastig vinden! Via livestream zenden we vanuit onze kerk de zondagsmis uit. Er is grote belangstelling voor.'

Antoon van Noije stuurde een digitale nieuwsbrief. Hij schrijft: 'Onlangs ben ik kort in Nederland geweest voor een oogoperatie. Inmiddels weer terug in Brazilië zie ik het grote verschil in het bestrijden van het virus hier en in Nederland. In een stad als Sao Paulo is het moeilijk om anderhalve meter afstand te houden.' Begin september kregen we bericht dat 10 bewoners en medewerkers op de Sitio Agar het virus opgelopen hebben, dus ze leven in isolement. Brazilië is er nog niet vanaf. Men juicht nogal luid dat er nu "slechts" 800 mensen dagelijks aan het virus bezwijken i.p.v. ruim 1000, zoals wekenlang het geval was.

Net voor zijn 96e verjaardag verhuisde ook *Hub Reijnaerts* naar 'De Residentie' in Amby.

Het lijkt wel of het verhuisseizoen is aangebroken, want ook *Ben Faas* is verhuisd. Hij woonde aan een buitengalerij en is nu verhuisd naar een kamer binnenin het gebouw van Aqua Viva.

Leo Muijtens is ook intern verhuisd in 'Op de Toren' in Nuth. Hij kan nu zelf naar buiten, waar enkele dieren zijn, waar hij zichtbaar van geniet.

Overleden

Op 23 april 2020 overleed *Math Heijndael* in Amby, Maastricht. Hij werd 82 jaar en was 63 jaar montfortaan. In 1950 kwam hij naar Bunde, de broedervakschool, waar hij voor bankwerker leerde. In 1955 maakte hij het noviciaat in Meerssen en op 28 april 1956 legde Math zijn eerste geloften af en ontving zijn kloosternaam: Bonaventura. Tot 1958 was hij chauffeur van de provinciale overste. Daarna studeerde hij voor meester-schilder en werkte daarnaast als leraar in Bunde. In 1965 werd hij lid van de provinciale werkgroep. Vanaf 1969 woonde Math in Vroenhof, vanaf 1992 als hoofd technische dienst. Als hij 65 wordt, gaat hij verder als vrijwilliger en

wordt econoom van het klooster. Na een jaar van vallen (letterlijk) en weer opstaan, werd hij opgenomen in De Residentie in Amby, waar hij op 23 april 2020 overlijdt. Op de dag waarop hij zijn geloften aflegde, 28 april, wordt Math, na een gebedsviering in de kapel van Vroenhof, begraven in Schimmert.

Paula Maria van de Heilige Drieëenheid, *Paula Hermans*, overleed op 24 mei 2020. Ze werd 89 jaar en was 61 jaar dochter der Wijsheid. Zuster Paula was lerares, hoofd van de school, mentrix, overste van Berg en Dal en uiteindelijk 22 jaar provinciaal overste en toen de provincie regio werd, nog 5 jaar regionaal overste.

Wim Nederend overleed in Leuven op 3 juni 2020. Wim werd 85 jaar geleden geboren in Benschop (NL). Hij kwam 1948 naar Schimmert en legde op 8 december 1954 zijn eerste geloften af in Meerssen. Daarna ging hij naar het Montfortcollege in Rotselaar, waar hij bekend stond als 'manusje van alles', hij kon alles oplossen. 65 Jaar was hij voor montfortanen, leerkrachten en studenten een waardevolle hulp. Jos Van den Bergh schrijft in zijn memoriam: 'hij woonde uiterst bescheiden. Voor hem was het belangrijk om echt aanwezig te zijn en te blijven in het internaat, zodat hij 's avonds nog eens rond kon gaan in alle gebouwen om de lichten te doven.' ■

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Nederlandse montfortanen en verschijnt twee keer per jaar.

Adres

Montfortanen
Vroenhof 87
NL-6301 KE Valkenburg (Lb)
info@montfortanen.nl
www.montfortanen.nl

Ontwerp en DTP opmaak

Yoman Reclame Studio
www.yoman.nl

Drukwerk

Q-promotions.nl

Gratis abonnement

Als u toevallig deze 'Wijzer' heeft gelezen en u wilt dit periodiek voortaan ontvangen, meldt dit via deze bon of e-mail
info@montfortanen.nl.

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Sturen aan:

Redactie "Wijzer"

Vroenhof 87

NL-6301 KE Valkenburg (Lb)